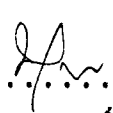

ชื่อวิทยานิพนธ์ องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท
จังหวัดเลย

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นายวันชัย สีหะ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประพันธ์ สุริหาร)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท จังหวัดเลย 2) ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พข.)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และกรรมการศึกษา รวมทั้งสิ้น 574 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง ส่วนนักเรียนและกรรมการศึกษาใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer) โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยใช้การทดสอบ t-test

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในโครงการการศึกษา เพื่อพัฒนาชนบท พบว่า

(1) ลักษณะของชุมชนที่ตั้งโรงเรียนทั้งที่ประสบความสำเร็จสูงหรือต่ำ ไม่แตกต่างกันมากนัก ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เศรษฐกิจ อาชีพ ระดับของการพัฒนา

เจตคติที่มีต่อโรงเรียนของกรรมการศึกษาและผู้นำหมู่บ้าน และการให้ความช่วยเหลือโรงเรียน

(2) โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จสูง ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่ (ก) มีพื้นที่ของโรงเรียน 20 ไร่ขึ้นไป และดินอุดมสมบูรณ์ (ข) มีแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อใช้ในการเกษตรตลอดปี (ค) ครูส่วนใหญ่พักอยู่ในชุมชนที่ตั้งโรงเรียน (ง) เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลดีเด่นของกิจกรรมนักเรียนมาก (ฉ) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีเจตคติที่ดีต่อโครงการ (ช) ผู้บริหารโรงเรียนมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่า และ (ซ) มีกิจกรรมการดำเนินการมากกว่า

ส่วนโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จต่ำ ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่ (ก) มีพื้นที่ของโรงเรียนประมาณ 5-10 ไร่ และดินไม่ค่อยดี (ข) แหล่งน้ำธรรมชาติไม่พอเพียงต่อการใช้ (ค) ครูส่วนใหญ่พักอยู่นอกเขตชุมชนที่ตั้งโรงเรียน (ง) ไม่ค่อยได้รับรางวัลจากการประกวด (ฉ) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีเจตคติไม่ค่อยดีต่อโครงการ ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนที่มีความสำเร็จสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งมีความแตกต่างด้านกิจกรรมการประเมินผลโครงการฯ ที่ระดับ .05

(3) โรงเรียนที่มีความสำเร็จสูงมีองค์กรภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมมือช่วยเหลือมากกว่าโรงเรียนที่มีความสำเร็จต่ำ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเฉพาะองค์กรความช่วยเหลือที่เป็นของรัฐเท่านั้น

2. โรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท ก่อให้เกิดผลดีหลายประการคือ

(1) นักเรียนมีการพัฒนาลักษณะนิสัยที่ดีขึ้น เช่น ความกตัญญู ความมีระเบียบวินัย การปกครองกันเอง ความร่วมมือ และการแบ่งงานกันทำ

(2) โรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบเรียบร้อย ครูมีขวัญและกำลังใจและ ครูสอนได้ครบวงจรคือ เริ่มจากการเรียน การผลิต และการนำผลิตผลไปใช้

(3) ชุมชนมีความพึงพอใจในพฤติกรรม ความมีระเบียบวินัย ความกตัญญูของนักเรียน ผู้ปกครองมีความรับผิดชอบต่อบุตรหลานเพิ่มขึ้น สนใจ และให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียน สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคมและพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

อย่างไรก็ดี จากการเปรียบเทียบผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จสูงกับโรงเรียนที่มีความสำเร็จต่ำ จะแตกต่างกันในเรื่องผลที่เกิดขึ้นแก่โรงเรียนและคณะครู ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียน

โรงเรียนที่มีความสำเร็จสูง สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ที่บ้านและชุมชนได้มากกว่า (แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01) และคาดว่าจะนำความรู้และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพในอนาคตได้มากกว่า (แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

Thesis Title : FACTORS AFFECTING THE PRIMARY SCHOOLS'
SUCCESS IN CARRYING ON THE EDUCATION FOR
RURAL DEVELOPMENT PROJECT IN CHANGWAT LOEI

Author : Mr. Wanchai Seeha

Thesis Advisory Committee :

Teera Runcharoen Chairman
(Professor Dr. Teera Runcharoen)

Praphan Suriharn
(Associate Professor Praphan Suriharn)

ABSTRACT

The purposes of the study were (1) to determine the factors affecting the primary schools' success and, (2) to study the impacts of the Education for Rural Development Project. The sampling included the principals, teachers, students and the school committee members with total of 574 subjects by using appropriate techniques. The developed questionnaire was used for collecting data. An interview of the concerned personnel was also used for additional data. The earned data were then analyzed by SPSS computer program for finding percentages, means ($\bar{X}$), standard deviations (S.D.) and t-test.

Findings

1. It was found that factors that affected the success of the schools were as follows :

(1) The factors concerning the community which the schools located did not affect the schools' success. Those factors were economics, occupations, level of development,

attitudes toward the schools of the committee members and community leaders and the school assistances.

(2) The schools with high success were characterized by (a) having school areas more than 20 rai with fertile soil, (b) having natural water resources which could be used for agriculture all year round, (c) majority of the teachers living in the school service areas, (d) winning more awards on the students' activities, (e) the good desirable attitudes of the principals and the teachers, (f) having the principals with higher leadership and (g) having more activities to carry on.

However, the characteristics of the schools with low success included (a) having inadequate areas (5-10 rai) and bad soil, (b) inadequate natural water resources, (c) majority of the teachers living off service areas, (d) considerably negative attitudes toward the schools, with statistical difference ($= .01$) when compared with the higher success schools. Moreover, the low success schools carried on less project evaluation activities than the high success schools ($= .05$)

(3) There were more outside organizations, both state and private, assisting and cooperating schools which there were solely state organizations.

2. Among the good impacts of the schools carrying on the Education for Rural Development Project were as follows:

(1) The students had more desirable characteristics, for example, gratitude, discipline, self-governing, cooperation, and work sharing.

(2) The schools were clean, shady and neat. The teachers had high morale and used the complete circle of

teaching : teaching, producing and making use of the production.

(3) The community people satisfied with the behavior, the discipline, the gratitude of the students. The student's guardians took more responsibility, were interested in assisting the schools and could help solving the community problems, and were ready for changes and development.

However, when the high and the low success schools were compared, it was found that they were different ($= .05$) on the impacts toward the schools and the staff. The students in the high success schools could bring the knowledges and experiences for using at their homes and community and had more chance of work better than the low success schools ($= .01$ and $= .05$ respectively).